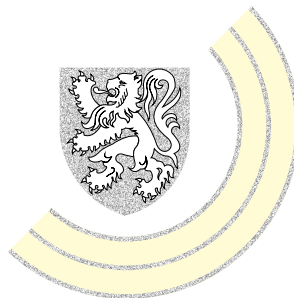

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

22 februari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de terugstorting van de op onrechtmatige wijze geïnde milieubelasting in Wezembeek-Oppem

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Donderdag 22 februari 2001

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.05 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de terugstorting van de op onrechtmatige wijze geïnde milieubelasting in Wezembeek-Oppem

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de terugstorting van de op onrechtmatige wijze geïnde milieubelasting in Wezembeek-Oppem.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, op 7 februari 2001 hebt u de gouverneur van Vlaams-Brabant de opdracht gegeven om de omzendbrief-Peeters door middel van dwangtoezicht te doen naleven in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem. Deze opdracht betreft specifiek het dossier van de onwettige inning van de milieubelasting 1998. Het gemeentebestuur heeft tot op heden geweigerd om deze op onwettige wijze geïnde bedragen aan de belastingplichtigen terug te storten.

De belasting is op onwettige wijze geïnd omdat de inwoners die bij de gemeentediensten als Franstalig waren geregistreerd, automatisch Franstalige formulieren kregen toegestuurd. Dat is in strijd met de taalwetgeving en met de preciseringen die destijds door uw voorganger in zijn omzendbrief zijn aangebracht. De desbetreffende formulieren zijn bovendien buiten het medeweten van de gemeenteontvanger verstuurd. Dat is nochtans wettelijk verplicht.

De burgemeester van Wezembeek-Oppem heeft ondertussen toegegeven dat hij perfect op de hoogte was van de bepalingen van de omzendbrief. Op de regionale bladzijde van Het Laatste Nieuws van 8 februari 2001 staat echter te lezen dat dit zijn standpunt niet beïnvloedt. Hij zegt letterlijk : 'Wij vertikken het. Voor mijn part kan minister Sauwens op zijn kop dansen'. Hoewel ik dit ook wel eens zou willen zien, vind ik dit toch een eigenaardige manier van communiceren.

De minister heeft de gouverneur een logische opdracht gegeven. Waar het me vandaag echter om te doen is, is het verdere verloop van deze zaak. De gouverneur heeft momenteel reeds een eerste waarschuwing verstuurd. Ik heb nochtans vernomen dat hij vanuit bepaalde kringen is aangespoord om niet overhaast te werk te gaan, om niet onmiddellijk een tweede aanmaning te sturen en om de zaak zeker te temporiseren inzake het sturen van een regeringscommissaris. Er is immers een uitspraak op til over de omzendbrief-Peeters.

Ik zou graag een beter zicht krijgen op de timing van het verder verloop van deze aangelegenheid. Is de minister van plan om zelf nog verdere stappen te zetten ? De verklaringen van de burgemeester tonen immers aan dat hij, net als tijdens de vorige legislatuur, doelbewust provocerende onwettige daden stelt.

Ik heb bovendien in het gemeenteblad van de Vlaamse Gemeenschap van Wezembeek-Oppem gelezen dat de burgemeester zich tijdens de eerste zitting van de gemeenteraad afwisselend in het Nederlands en het Frans heeft uitgedrukt. Ook dit is een overtreding van de taalwetgeving.

Demarches bij de federale overheid zijn dan ook noodzakelijk. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan het inleiden van een tuchtdossier. Artikel 57 van de taalwetgeving in bestuurszaken stelt dat gezagsdragers en ambtenaren die door bevelen of

Van Nieuwenhuysen

handelingen de bepalingen van de taalwetgeving omzeilen of ongedaan pogen te maken, disciplinair worden gestraft. Mijns inziens kan dit artikel in deze zaak worden ingeroepen. De minister zou kunnen stellen dat de vernietiging van de inning van de milieubelasting niet is gebaseerd op de overtreding van de taalwetgeving, maar op het feit dat de formulieren buiten het medeweten van de ontvanger zijn verstuurd. Artikel 82 van de gemeentewet stelt echter duidelijk dat de koning de burgemeester voor drie maanden kan schorsen wegens wangedrag of grove nalatigheid. Mijns inziens is dit hier duidelijk het geval.

Ik heb in de pers tevens vernomen dat de minister toch bereid is om naar een oplossing te zoeken die een permanente ruzie tussen hemzelf en het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem zou vermijden. Daarvoor is echter respect voor de taalwetgeving en voor de interpretatie ervan door de Vlaamse regering noodzakelijk. Ik vraag me af wat de minister hiermee bedoelt.

De minister kan in dit verband uiteraard verwijzen naar de situatie in Kraainem. In deze gemeente kunnen de inwoners reageren op oproepen die via het gemeentelijk blad worden verspreid om Frans-talige formulieren aan te vragen. Burgemeester Van Hoobrouck heeft deze mogelijkheid al afgevoerd.

De minister kan ook verwijzen naar de wijze waarop de heer Van den Bossche, voormalig federaal minister van Binnenlandse Zaken, de taalwetgeving heeft omzeild bij de verspreiding van de formulieren van de volksraadpleging betreffende het Copernicusplan. Hierbij hebben de postbodes de opdracht gekregen om aan elke deur te bellen en om de bewoners te vragen in welke taal ze hun formulier wensten te ontvangen. Mijnheer de minister, het lijkt me onwaarschijnlijk dat u met een dergelijke handelwijze zou instemmen. De vraag blijft echter hoe u alsnog een oplossing denkt te vinden en hoe u een permanente ruzie denkt te kunnen vermijden.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, het dossier van de milieubelasting in Wezembeek-Oppem kent een lange voorgeschiedenis. Ik zal eerst even de feiten op een rijtje zetten.

Reeds bij het begin van de huidige legislatuur, daags voor de Gordel 1999, heeft de burgemeester

van Wezembeek-Oppem, de heer Van Hoobrouck, op een persconferentie aangekondigd dat hij bij de verzending van de aanslagbiljetten van de milieubelasting 1998 de omzendbrief-Peeters zou negeren. De Vlaamse minister-president en ikzelf hebben in een reactie op deze verklaring gesteld dat de omzendbrief onverkort van kracht zou blijven en dat de gouverneur deze zaak in het kader van het toezicht op de gemeenten zou onderzoeken.

Een eerdere uitvoerbaarverklaring van het cohier is op 8 september 1998 door mijn voorganger vernietigd omdat het college de ontvanger een onwettige opdracht had gegeven. Na een nieuwe uitvoerbaarverklaring op 14 september 1998 heeft de burgemeester de aanslagbiljetten op 6 augustus 1999, tijdens de afwezigheid van de ontvanger, op onwettige wijze verzonden. Hij heeft de omzendbrief-Peeters miskend. De verspreiding is bovendien door een privé-firma uitgevoerd.

Ik heb alle faciliteitengemeenten persoonlijk bezocht. Begin december 1999 hebben de gouverneur van Vlaams-Brabant en ikzelf Wezembeek-Oppem bezocht. Tijdens dit werkbezoek hebben we de burgemeester erop attent gemaakt dat de gemeente bij het verzenden van de aanslagbiljetten in de fout was gegaan en dat de geïnde bedragen dienden te worden terugbetaald. De gouverneur heeft dit standpunt in een officieel schrijven van 9 december 1999 bevestigd.

Op 21 september 2000 heeft de bestendige deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de rekening definitief vastgesteld. De deputatie heeft de uitgaven voor het plooiën en onder omslag steken van de aanslagbiljetten en voor het drukken van de omslagen echter verworpen en heeft de belastingsopbrengsten in de algemene boekhouding verplaatst van de rekening 'debiteurenbelastingen' naar de rekening 'ten onrechte ontvangen sommen'.

Op 9 oktober 2000 is de gemeente Wezembeek-Oppem tegen deze beslissing in beroep gegaan. Op 9 november 2000 heb ik dit beroep onontvankelijk verklaard. De gemeente zou tegen deze beslissing in beroep zijn gegaan bij de Raad van State, maar ik heb tot op heden nog geen kennisgeving van de Raad van State ontvangen.

Ondertussen heb ik de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant gevraagd om nauwgezet toe te zien op de naleving door de gemeente van de beslissing van de bestendige deputatie van 21 september 2000 en, bijgevolg, op het terugstorten aan de belastingplichtigen van de onterecht geïnde bedra-

Sauwens

gen. Aangezien de gemeente tot op heden aan dit verzoek geen gevolg heeft gegeven, heb ik de gouverneur in een nota van 31 januari 2001 gevraagd om de procedure van dwangtoezicht op te starten. Aangezien men de ontvanger buitenspel heeft gezet, blijft ik van mening dat de bedoelde belastingen op onrechtmatige wijze zijn geïnd en derhalve dienen te worden terugbetaald. Gevolg gevend aan mijn verzoek heeft de gouverneur in een brief van 8 februari 2001 een eerste waarschuwing verstuurd.

Ik wil hier nog even benadrukken dat ik met betrekking tot dergelijke kleine dossiers geen enkele behoefte voel om als minister constant in oorlog te liggen met deze faciliteitengemeente. Ik wil een duidelijke regeling waaraan de gemeente zich dient te houden. Een schepencollege kan geen wetten veranderen. Ik zal de wetgeving toepassen en ik verwacht respect voor de wetgeving.

Indien bepaalde uitspraken van de Raad van State de situatie wijzigen, zullen we de toestand opnieuw moeten bekijken. Ik wil alleszins dat het huidige conflict ophoudt. Ik wil er trouwens op wijzen dat van de zes faciliteitengemeenten Wezembeek-Oppem systematisch moeilijk blijft doen. De houding van de burgemeester heeft echter ook interne doeleinden.

Op 12 februari 2001 heb ik met de burgemeester van Wezembeek-Oppem een onderhoud gehad. Ik heb hem meegedeeld dat, indien de gemeenteontvanger niet de nodige stappen zet om de geïnde bedragen terug te storten, ik de procedure van dwangtoezicht zal voortzetten. Dit betekent dat ik in dat geval een tweede waarschuwing zal sturen en, indien nodig, een bijzonder commissaris. Ik heb de burgemeester toen ook gevraagd naar zijn eigen plannen. De Vlaamse regering heeft over de omzendbrief-Peeters zeer duidelijke uitspraken gedaan. Zolang de omzendbrief van kracht is, zal ik hem op het terrein afdwingen, desnoods met dwangtoezicht. De gemeenten moeten zich aan de omzendbrief houden.

Omwille van een aantal elementen bevindt het dossier zich momenteel in een cruciale fase. Een zeer actueel element is de overdracht van de gemeente- en provinciewet. Ik zou een klacht kunnen indienen bij de thans nog bevoegde minister van Binnenlandse Zaken. Hoewel ik dit zeker overweeg, heb ik terzake nog geen beslissing genomen.

Hoewel ik het dwangtoezicht wil uitoefenen, wil ik erop wijzen dat de gemeenteontvanger persoonlijk verantwoordelijk is voor de inningen en bijgevolg ook persoonlijk instaat voor het terugbetalen van deze sommen. Een gemeenteontvanger die constant tussen hamer en aambeeld zit en die meege-sleept wordt in een conflict tussen het gemeentebestuur en de voogdijminister, bevindt zich echter alderminst in een prettige situatie.

Ik heb met burgemeester Van Hoobrouck afgesproken dat we elkaar binnen enkele weken opnieuw zullen zien. Ik hoop dat we dan een praktische regeling kunnen treffen die de omzendbrief respecteert en die belet dat we constant voor vol-dongen feiten worden geplaatst.

Ik wacht momenteel de reactie af van de ontvanger en van het schepencollege op de eerste waarschuwing. Indien ik dit nodig en nuttig acht, zal ik ook een tweede waarschuwing sturen. We moeten echter ook rekening houden met de gesprekken die we momenteel voeren. We mogen het dwangtoezicht niet aanwenden om schepencolleges onder druk te zetten. Deze bemerking geldt voor alle Vlaamse gemeenten. Op het ogenblik dat er een duidelijke bereidheid is om naar een oplossing te streven, zal ik een gesprek verkiezen boven de effectieve uitvoering van het dwangtoezicht. Dit betekent dat de gemeente zelf initiatief moet nemen om de bedragen terug te betalen en om de onwettelijkheid te herstellen.

Wat de milieubelasting in Wezembeek-Oppem betreft, dienen we ook rekening te houden met het feit dat de formulieren voor de volgende milieubelasting binnen enkele weken moeten worden verstuurd.

We bevinden ons momenteel in cruciale weken. Op verzoek van de raadsleden heeft de Raad van State de behandeling van de omzendbrief-Peeters tot 15 maart 2001 uitgesteld. Dit betekent dat, normaal gezien, in april 2001 een arrest zal volgen. Ik volg de ontwikkelingen dan ook op de voet. Het blijft mijn bedoeling om deze gemeente in het Vlaams wettelijk kader onder te brengen.

Ik heb navraag gedaan over het taalgebruik van de burgemeester tijdens de gemeenteraadszittingen. Tot op heden heb ik geen klachten van Vlaamse zijde ontvangen. De ambtenaren van de provinciale afdeling Binnenlandse Aangelegenheden hebben de gemeenteraden vaak bijgewoond. Zij hebben me verzekerd dat de burgemeester bij het voorzitten van de gemeenteraad steeds Nederlands spreekt. Dit neemt niet weg dat zich wellicht ook

Sauwens

heel andere feiten voordoen. Ik zal hier nauwgezet op blijven toezien. Ik zal tijdens mijn volgend gesprek met de burgemeester nogmaals bevestigen dat hij op dit vlak correct moet zijn. Momenteel beschik ik evenwel niet over bewijzen dat dit niet het geval zou zijn.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik heb de indruk dat u deze zaak in zekere mate wilt temporiseren. Wanneer u over verdere concrete stappen spreekt, zegt u dat u eerst wilt afwachten hoe deze zaak verder evolueert. Mijns inziens mag u van de heer Van Hoobrouck en van het gemeentebestuur van de betrokken gemeente geen bereidheid tot samenwerking of afspraken verwachten. Ik wil in dit verband nogmaals verwijzen naar de verklaringen die de heer Van Hoobrouck in het recente verleden heeft afgelegd. Deze uitspraken wijzen op een totaal tegenovergestelde houding. Ik zie niet in waarom u de zaak nog verder wilt temporiseren.

Mijnheer de minister, u hebt tevens gesteld dat het hier om een klein dossier gaat. U mag evenwel niet vergeten dat dergelijke dossiers in faciliteitengemeenten een grote symboliek hebben en vaak als kapstok worden gebruikt om andere doeleinden te verwezenlijken. Het is dan ook van groot belang dat u hierop reageert.

U bent ook zeer vaag gebleven over de inhoud van de mogelijke afspraken die u met het gemeentebestuur over mogelijke alternatieve werkwijzen zou kunnen maken. U hebt tevens de vraag afgewimpeld of het niet beter zou zijn om de federale minister van Binnenlandse Zaken te vragen om sancties te treffen ten aanzien van de betrokken burgemeester. U hebt in dit verband enkel verwezen naar de overdracht van de gemeentewetgeving naar de gewesten.

Wat deze overdracht betreft, is mijn geloof de laatste weken evenwel een stuk kleiner geworden. De overheveling van de gemeentewetgeving naar de gewesten zou nog wel eens een tijdje kunnen duren. Ik wil hier dan ook blijven aandringen op

het indienen van een dossier bij de federale minister van Binnenlandse Zaken om de sanctieprocedure op te starten. Het federale niveau zal dan terzake zijn verantwoordelijkheden dienen op te nemen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik moet u toch vragen om ernstig te blijven. Hoewel ik het chronologische verloop van deze zaak al heb toegelicht, verwijt u mij dat ik temporiseer.

De eerste waarschuwing dateert van 8 januari 2001. Net om de lokale besturen de kans te geven om de zaken zelf recht te zetten, voorziet de procedure van dwangtoezicht in twee waarschuwingen. Pas na deze twee waarschuwingen kunnen we een commissaris sturen. Ik wil er trouwens op wijzen dat ik, ook langs Vlaamse zijde, veel kritiek heb gekregen omdat ik in dit dossier doorzet zonder rekening te houden met de onderhandelingen rond de staats hervorming.

Mijns inziens is de toepassing van de Vlaamse regelgeving evenwaardig aan de toepassing van de federale regelgeving. Ik kan een dergelijke houding van geen enkel gemeentebestuur in Vlaanderen dulden. Dit geldt voor de kleinste dorpen en voor de grootste steden. Ik heb hier onterecht kritiek voor gekregen.

Langs Franstalige zijde moet men ook weten dat het hier niet om pesterijen gaat. Wij vragen enkel de erkenning van de regeling van de taalfaciliteiten en van de interpretaties van de Vlaamse toezicht houdende overheid. De Raad van State of, desgevallend, de bijzondere wetgever of de grondwetgever kunnen andere stappen zetten. Binnen het huidige wettelijk kader doe ik nu gewoon wat ik als Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden moet doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.24 uur.*
